

Oss imellom,
vi som bor her
i Grefsen menighet
i april 2013

talefoten

Kunstmalende
naboprest **6**

Kor artig
med kor **10**

Skiminner i
Grefsenåsen **12**

Vi kan lære av
Olav Digre **16**

Lokalhistorisk
dag **20**

Strutse-politikere, er det *det* vi vil ha?

Er vi velgere slik politikerne tror, at vi gir blaffen i klimaet, bare vi får mer og mer å shoppe for? Hvis vi er slik, vil våre barn og barnebarn i beste fall bli oversvømt av klimaflyktninger. I verste fall blir de klimaflyktninger selv – hvis det da er noe sted å flykte til.

Den norske kirke har vært med på å dra i gang aksjonen **Klima-valg 2013**. Men foreløpig har aksjonen hatt lite gjennomslag. Både politikere og velgere ser ut til å stikke hodet i sanden og

late som om velstanden vår bare kan vokse og utslippene fortsette, uten at det får konsekvenser for klima og livsvilkår.

Riktig nok viser en meningsmåling at sju prosent av oss synes at stortingets klimaforlik er for dårlig, og at norske klimamålsettinger fram mot 2020 må skjerpes. Men hvorfor sier vi da ikke dette høyt og tydelig, slik at det blir en hovedsak i valgkampen?

Ikke godt nok, men mulig
Hovedproblemet med global og norsk klimapolitikk er at politiker-

ne sier de vil begrense den globale oppvarmingen til to grader, men ikke er villige til å gjøre de tiltakene som er nødvendig.

En temperaturstigning på to grader er målet som ble vedtatt på klimatoppmøtet i København i 2009. To grader er valgt fordi det er mulig å oppnå, ikke fordi det er uskadelig eller ufarlig. Det er grunn til å regne med at to grader betyr redusert tilgang på vann og betydelig reduserte avlinger i utsatte regioner. Millioner flere mennesker vil bli utsatt for malaria i Afrika.

» Les mer på side 15

Strutseputa selges for 400 kroner. Med den på, kan du verken se, høre eller gjøre noe. Stortinget og regjeringen har sikkert fått kvantumsrabatt.

Velg et tall! Du kan støtte Talefoten med 75, 125, 150, 200 eller 250 kr ved å sms'e **talefoten75** eller **talefoten125** én eller flere ganger til **2160**.

Strutse-politikere, er det *det* vi vil ha?

Vi vil oppleve en vesentlig reduksjon av biomangfoldet og økt smelting av innlandsisen på Grønland, med tilhørende havnivåstigning.

Enige om å bli enige...

Mulighetene til å begrense den globale oppvarmingen til to grader, forsvinner raskt. Dette har vi visst lenge. 97 prosent av verdens klimaforskere, FNs klimapanel, Det internasjonale energibyrået og Verdensbanken har fortalt oss det. Mens utslippene må reduseres nå, er man bare enige om å bli enige i 2015 om en avtale som skal tre i kraft i 2020.

Science fiction

De globale utslippene av klimagasser

har økt med ca. tre prosent hvert år de siste årene. Fortsetter dette, er det mer sannsynlig at temperaturen stiger med 5-6 grader. – Det vil gi en verden som best kan beskrives gjennom science fiction, sier Svein Tveitdal, tidligere FN-direktør og nå styreleder i Klimavalg 2013.

Det blir snart for seint

I følge FNs klimapanel og Det internasjonale energibyrået vil kommende stortingsperiode bli avgjørende for hvordan Norge vil bidra til å nå togradersmålet. I 2017 kan det være for seint. Fortsetter utslippene å øke med 2-3 prosent hvert år fram til 2020, er det bare i teorien mulig å redusere oppvarmingen til to grader.

Det er derfor det er *nå*, etter stortingsvalget til høsten, vi trenger politikere som tar solidaritet mellom generasjonene på alvor og straks griper tak i vår tids største kollektive utfordring: å lukke det veldige gapet mellom de klimatililtakene som er nødvendige, og de som faktisk blir iverksatt. Det er nå, i vårens og sommerens valgkamp, at dette spørsmålet må bli den overordnede saken. Hva skal vi si til barnebarne hvis vi svikter nå? ■

Tekst og foto: Jon Andreas Hasle

Les også Redaktørens på side 2.

Kampanjen ble satt i gang av **Besteforeldrenes klimaaksjon**, og er nå en allianse av 57 organisasjoner, fra fagbevegelsen, arbeidsgivere, akademikere, miljøbevegelsen og kirke-Norge, bl.a. Den norske kirke. Antallet øker stadig. I nyhetsbrev fra Besteforeldreaksjonen sies det at det mest slående er tilstrømmingen av kristne organisasjoner, der vi opplever den rene klimavekkelse!

• Aksjonen arbeider for at Norge skal ta sin del av ansvaret for

klimaet ved å kutte Norges utslipp på hjemmebane.

- Utvinningstempoet for olje og gass må reduseres. Det internasjonale energibyrået meldte nylig at 2/3 av verdens kjente ressurser av olje og gass må bli liggende de neste 40 årene, hvis vi skal begrense varmekningen til to prosent. Hva skal Norge la ligge?
- Det må legges til rette for at folk flest kan leve klimavennlige liv,

med bedre kollektivtilbud, nye grønne arbeidsplasser og energiokonomiske hus.

- Politikerne må lukke det veldige gapet mellom de klimatililtakene som er nødvendige, og de som faktisk blir iverksatt.

Besteforeldrenes klimaaksjon har markering en lørdag i måneden foran Stortinget, med partytelt, bannere og plakater. Ta kontakt, og bli med.

www.klimavalg2013.no
www.besteforeldreaksjonen.no ■

Teknologisk løsning?

Verdens klimagassutslipp påvirkes av hvor mye du og jeg forbruker, hvor mange vi er og hvilken teknologi vi har. Den eneste forsvarlige måten å senke utslippene på, er å senke forbruket eller å bruke bedre teknologi til å produsere energi og varer. Teknologiske fremskritt skjer hele tiden, men siden forbruket vokser enda raskere, er resultatet at verdens klimagassutslipp går opp rundt to prosent i året. En rapport fra Sustainable Development Commission fra 2009 konkluderer med at for å unngå mer enn to grader global oppvarming, må den teknologiske utviklingen gå ti ganger raskere enn den gjør i dag. ■

Hallvard Surlien og Anders Kokkvoll Engdahl, Grønn Ungdom

Ikke orgel i år heller

Det er to store tiltak Grefsen menighet venter på fra Kirkelig fellesråd i Oslo, de som har ansvaret for vedlikeholdet av alle kirker. Menigheten ble i 2011 enig med Fellesrådet om at orgelet i Grefsen kirke trenger en totalrenovering. Men når budsjettet for 2013 nå er vedtatt, ligger det ikke penger til orgelet i år heller, ikke annet enn til de meste nødvendige reparasjoner. Og reparasjoner er nødvendige fra tid til annen. Nylig var det ikke mulig å spille på orgelet, fordi det var flere toner som ikke virket. ■

Tekst: Jon Andreas Hasle

LIVETS GANG

10. februar
Milly Figueira Winge-Himsett

17. februar
Benjamin Frøyland

24. februar
Aksel Warren Preus

Joakim Espen Lysfjord Furuseth
Gudbrand Moen-Daae
Benjamin Kongsrud Bengtson

3. mars
Erik Sundsbak Brandser
Nora Jønsberg Storsve

Olaf Karl Strøm, født 1919
Grete Dalby Torgersen, født 1936
Arne Emanuel Magnussen, født 1933
Kjell Johnny Edvardsen, født 1965

Jan Erik Svanteson, født 1947
Sven Ernst Skøld, født 1953
Marit Unni Algrov, født 1929
Sophie Margrethe Weber, født 1922
Ella Petrea Stjerne Haartveit, født 1913
Edith Kirkenær, født 1926

Sterke rystelser. Jeg har hatt to av dem på kort tid.

Først da det for alvor gikk opp for meg hva vi voksne er i ferd med å gjøre med kloden, da det ble nært og personlig for meg. Jeg hadde barnebarn på besøk. Satt og så på de levende, lekende småtassene og tenkte: Hva slags klode vil de ha når de blir så gamle som jeg er nå? Vil den bli mulig å leve på? Kanskje ikke! Hvordan kan jeg være med på noe slikt?

Så leste jeg om regjeringens Perspektivmelding 2013, der de skisserer en forbruksvekst for gjennomsnittsnordmannen på 80 prosent fram til 2060. Det er jo vilt, tenkte jeg, vi som har det så godt, skal forbruke nesten det dobbelte om 47 år!

Hva har forbruket økt med de siste 47 årene, var det nærliggende å lure på. Ved hjelp av Statistisk sentralbyrå kom jeg fram til det sjokkerende svaret: Fra 1965 og til 2012 har det private forbruket økt med 200 prosent, altså blitt tredoblet! I min tid som voksen! Min eldste sønn er født i 1972. Når han blir 90, vil Ola Nordmann kanskje ha en materiell velstand som er fem ganger høyere enn da han ble født. Han hadde det jo godt da også.

Er det noe rart vi er blitt en belastning for klimaet? Hvordan kan vi få en rettferdig fordeling, i en bærekraftig verden, uten at vi i oljelandet Norge *reduserer* vårt forbruk kraftig?

Jeg er medlem av «Framtiden i våre hender» fra før. Nå meldte jeg meg sporenstreks også inn i «Besteforeldrenes klimaaksjon», og skrev det som er hovedsaken i dette nummeret av Talefoten. ■

Jon Andreas Hasle
Redaktør

